

KANCELARIA PREZYDENTA RP
Kancelaria Główna
WPŁYNĘŁO

2023 -10- 02

Ilość zał.Symbol jednostki

RPW/60697/2023 P
Data:2023-10-02

Gułtowy, 22 września 2023 r.

Szanowny Pan

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Andrzej Duda

Kancelaria Prezydenta RP

Biuro Interwencyjnej Pomocy Prawnej i Listów

ul. Wiejska 10

00-902 Warszawa

Podmioty wnoszące petycję: 1. **Wielkopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni
Mieszkaniowych i Administracyjnych
w Gułtowach**

reprezentowany przez:

Prezesa Zarządu – Halinę Jankowską

Członka Zarządu – Bogusław Ignaczak

2. **Spółdzielnia Usługowa w Czarniejewie**

reprezentowana przez:

Prezesa Zarządu – Ewę Drożdż

Wiceprezesa Zarządu – Jana Słomkę

3. **Administracyjna Spółdzielnia Usługowa
w Gułtowach**

reprezentowana przez:

Prezesa Zarządu – Izabelę Skrzypczak

Zastępcę Prezesa Zarządu – Paulinę Rogalską

4. **Spółdzielnia Usługowa w Chobienicach**

reprezentowana przez:

prezesa Zarządu – Różę Olejniczak

5. **Spółdzielnia Usługowa Ptaszkowo**

reprezentowana przez:

prezesa Zarządu – Katarzynę Pięta

6. Szczaniecka Spółdzielnia Usługowa

reprezentowana przez:

prezesa Zarządu – Kazimierza Sołtysik

7. Spółdzielnia Usługowo-Administracyjna

reprezentowana przez:

prezesa Zarządu – Halinę Jankowską

v-ce prezesa – Hieronima Kwiecińskiego

8. Spółdzielnia Usługowo-Administracyjna

reprezentowana przez:

prezesa Zarządu – Andrzeja Miś

członka Zarządu – Genowefę Popielską

9. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Brudzynie

reprezentowana przez:

prezesa Zarządu – Iwonę Pędziwiatr

v-ce prezesa – Kazimierza Wdowińskiego

10. Spółdzielnia Usługowa w Czempiniu

reprezentowana przez:

prezesa Zarządu – Zuzannę Dolczewską

v-ce prezesa – Krzysztofa Sankiewicza

11. Spółdzielnia Usług-Administracyjnych w Iwnie

reprezentowana przez:

prezesa Zarządu – Bogusława Ignaczak

członka Zarządu – Dorotę Nowaczyk

12. Spółdzielnia Administracyjno-Usługowa w Sokołowie,

reprezentowana przez:

prezesa Zarządu – Adama Słowińskiego

v-ce prezesa Zarządu – Annę Krawczyńską

Dane i adres do korespondencji w sprawie petycji:
Wielkopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni
Mieszkaniowych i Administracyjnych w Gultowach

Upzejma prośba o niezwłoczne rozpatrzenie!

– PETYCJA –

w sprawie ochrony taryfowej dla spółdzielni usługowych jako odbiorców paliwa gazowego zobowiązanych do lokalnej produkcji ciepła zużywanego w gospodarstwach domowych znajdujących się w budynkach wielolokalowych

Działając zarówno w naszym interesie jak i w interesie publicznym, na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz przepisów ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. – o petycjach (Dz.U.2018.870 t.j. z dnia 2018.05.10 ze zm., dalej: „ustawa o petycjach”), wnosimy o pilne podjęcie wszelkich koniecznych działań, w tym o ewentualne zainicjowanie i dokonanie odpowiednich zmian przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U.2022.1385 t.j. z dnia 2022.07.01 ze zm., dalej: „Prawo energetyczne”), w celu usunięcia jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych w zakresie objęcia ochroną taryfową spółdzielni usługowych jako odbiorców paliwa gazowego zobowiązanych do lokalnej produkcji ciepła zużywanego w gospodarstwach domowych znajdujących się w budynkach wielolokalowych tj. jako odbiorców wytwarzających ciepło na potrzeby budynków zasilanych w ciepło przez tego odbiorcę, przy wykorzystaniu źródła ciepła, nieprzyłączonego do zewnętrznej sieci ciepłowniczej, do którego to źródła ciepła tytuł prawny ma ten odbiorca, oraz zlokalizowanego w budynku zasilanym przez to źródło ciepła lub zlokalizowanego w takiej jego bliskości, że stanowią one technologiczny i funkcjonalny system zamknięty.

Podjęcie działań przez Pana Prezydenta w tym zakresie jest konieczne, albowiem ostatecznie wszelkie skutki, w tym finansowe, braku objęcia spółdzielni usługowych ochroną taryfową ponoszą gospodarstwa domowe – mieszkańcy budynków wielolokalowych, do których spółdzielnie te dostarczają ciepło, głównie emeryci i renciści. Sprawa ta jest zatem bardzo ważna dla życia zbiorowego oraz w kontekście wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, w tym zapewnienia realizacji zasady równego traktowania odbiorców paliw gazowych.

Biorąc pod uwagę okoliczności opisane w uzasadnieniu niniejszego pisma, w tym wątpliwości związane z interpretacją przepisów Prawa energetycznego oraz zachowanie dostawców paliw gazowych, konieczne jest, aby przepisy prawa jednoznacznie przyznawały spółdzielniom usługowym ochronę taryfową przed podwyżkami cen gazu i to ze skutkiem wstecznym tj. od momentu wprowadzenia pierwszej ze specustaw przyznających taką ochronę dla gospodarstw domowych w 2022 roku. Przepisy te powinny bowiem jasno określać, że:

- spółdzielnie usługowe, które na podstawie obowiązku wynikającego ze statutu zakupują gaz od dostawcy gazu, przetwarzają go w swoich kotłowniach na ciepło w ramach lokalnej produkcji ciepła zużywanego w gospodarstwach domowych znajdujących się w budynkach wielolokalowych i bez żadnego zysku dla siebie refakturują koszty dostarczenia ciepła (w tym związane z tym opłaty) na wspólnoty mieszkaniowe (które również nic nie zyskują przy

obciążaniu gospodarstw domowych kosztami zakupu ciepła) są podmiotem w rozumieniu art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. c) Prawa energetycznego objętym ochroną taryfową;

- rozliczanie przez takie spółdzielnie usługowe opłat za ciepło wytworzone przy wykorzystaniu źródła ciepła, o którym mowa w art. 62b ust. 1a Prawa energetycznego, zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 45a ust. 4 Prawa energetycznego oznacza to, że ww. spółdzielnia może rozliczać ze wspólnotą mieszkaniową koszty dostawy ciepła, które obejmują jedynie wysokość opłat zapewniającą wyłącznie pokrycie ponoszonych kosztów zakupu ciepła, tj. 1:1 koszty zakupu gazu od dostawcy gazu oraz koszty obsługi kotłowni, jednak bez żadnego zysku dla spółdzielni czy wspólnoty.

Pod rozważę Pana Prezydenta pozostawiamy w szczególności dodanie spółdzielni usługowych wprost do katalogu zawartego w art. 62b Prawa energetycznego.

UZASADNIENIE

I. Charakterystyka spółdzielni usługowych

W pierwszej kolejności wskazujemy, że spółdzielnie usługowe działały jako spółdzielnie mieszkaniowe od lat 90-tych jako spółdzielnie popegeerowskie. Jedną z głównych przestanek powstania spółdzielni po PPGR było przejęcie i obsługa kotłowni wybudowanych przez Skarb Państwa dla mieszkańców budynków wielorodzinnych na osiedlach popegeerowskich. W związku z nieprowadzeniem żadnej z działalności określonych w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U.2023.438 t.j. z dnia 2023.03.08 ze zm.), **w ostatnich latach popegeerowskie spółdzielnie mieszkaniowe musiały zostać przekształcone na spółdzielnie usługowe.**

Przy tym warto zauważyć, że w wyniku przekształcenia zmieniły się jedynie nazwy spółdzielni, bowiem w majątku spółdzielni (czyli tym samym majątku mieszkańców) nadal znajdują się kotłownie wybudowane przez Skarb Państwa i w dalszym ciągu niezmiennie spółdzielnie usługowe są zobowiązane do dostarczania mieszkańcom ciepła produkowanego w kotłowniach gazowych, zatem również do zakupu w tym celu gazu.

Po przekształceniu spółdzielnie usługowe prowadzą działalność na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz.U.2021.648 t.j. z dnia 2021.04.08 ze zm., dalej: „**Prawo spółdzielcze**”). Zgodnie z art. 1 § 1 Prawa spółdzielczego, spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą. Art. 2 Prawa spółdzielczego wskazuje natomiast podstawy prowadzenia działalności przez spółdzielnię: *Spółdzielnia prowadzi działalność na podstawie niniejszej ustawy, innych ustaw oraz zarejestrowanego statutu.*

Wobec powyższego spółdzielnia jest podmiotem, który z mocy ustawy jest zobowiązany do zapewnienia paliwa gazowego do lokalnej produkcji ciepła zużywanego w gospodarstwach domowych w budynkach wielolokalowych. Trzeba zatem podkreślić, że spółdzielnie usługowe zakupują paliwo gazowe, jednak obciążają wspólnoty mieszkaniowe kosztami zakupu ciepła, tj. wyłącznie 1:1 kosztami zakupu gazu od dostawcy gazu oraz kosztami obsługi kotłowni - bez żadnego zysku dla spółdzielni czy wspólnoty.

Wspólnoty mieszkaniowe nie są odbiorcami gazu na potrzeby centralnego ogrzewania dla lokali administrowanych przez spółdzielnię, tylko odbiorcami energii cieplnej z kotłowni osiedlowych gazowych. Odbiorcą paliwa gazowego jest zatem spółdzielnia, która (z konieczności) została

przekształcona z mieszkaniowej na usługową, jednakże majątek spółdzielni (także kotłownie) jest majątkiem jej członków, co wynika z Prawa spółdzielczego (art. 3. *Majątek spółdzielni jest prywatną własnością jej członków*). Spółdzielnia usługowa nie prowadzi zatem niezależnie prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie produkcji ciepła – spółdzielnia działa w interesie swoich członków (gospodarstw domowych), dla których jest odbiorcą gazu. Ciepło wytwarzane jest zatem za pośrednictwem kotłowni, które, jako majątek spółdzielni, *de facto* są własnością jej członków.

Specyfika działalności spółdzielni usługowych na bazie spółdzielni mieszkaniowych popegeerowskich polega na prowadzeniu wspólnej działalności w interesie swoich członków, a majątek należący do spółdzielni stanowi prywatną własność jej członków. Działalność ta polega przede wszystkim na zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych członków wspólnot mieszkaniowych. W zakresie centralnego ogrzewania i ciepłej wody działalność spółdzielni polega tylko na pokryciu kosztów wytworzenia tych mediów. Dodatkowo nadmienić należy, że działalność Zarządu spółdzielni usługowych jest kontrolowana przez Radę Nadzorczą, Walne Zgromadzenie, Związek Rewizyjny, Krajową Radę Spółdzielczą.

Ze względu na to, że wspólnoty mieszkaniowe są odbiorcami ciepła od spółdzielni usługowych, to pokrywają one nie tylko koszty zakupu paliwa gazowego, ale także inne koszty, które składają się na koszt zakupu ciepła. Koszt zakupu paliwa gazowego stanowi jedynie składową kosztu zakupu ciepła. Nie jest bowiem możliwe obciążenie odbiorców ciepła (wspólnot mieszkaniowych) jedynie kosztami zakupu paliwa gazowego, w sytuacji, gdy spółdzielnie jako podmioty zobowiązane do dostawy ciepła, dostarczają produkowane w kotłowni ciepło, na co składa się szereg innych kosztów, w tym koszt zakupu paliwa gazowego. Jeśli spółdzielnia dostarczałaby paliwo gazowe do każdego gospodarstwa domowego z osobna i każde gospodarstwo domowe we własnym zakresie wytwarzałoby we własnych piecykach gazowych ciepło, to wówczas można mówić o koszcie zakupu paliwa gazowego. Sytuacja spółdzielni usługowych jest jednak zupełnie inna – spółdzielnie zakupują paliwo gazowe od dostawcy i następnie dostarczają wytworzone przez nich ciepło do wszystkich gospodarstw domowych podlegających pod wspólnoty mieszkaniowe.

Spółdzielnie usługowe wytwarzają zatem w kotłowni ciepło z dostarczanego przez dostawcę gazu na potrzeby budynków zasilanych w ciepło przez spółdzielnię. Źródło ciepła nie jest przyłączone do zewnętrznej sieci ciepłowniczej oraz jest zlokalizowane w takiej bliskości budynku zasilanego przez to źródło ciepła, że stanowią one technologiczny i funkcjonalny system zamknięty. **Spółdzielnie nie czerpią zysków z dostarczania ciepła – koszty zakupu ciepła wspólnot mieszkaniowych odpowiadają 1:1 kosztom wyprodukowania ciepła. Przychody spółdzielni usługowych z dostawy ciepła jej odbiorcom ciepła są równe kosztom.** Spółdzielnie po rozliczeniu ze wspólnotami mieszkaniowymi wychodzą na „zero”, nie mają żadnej marży, nie osiągają żadnych zysków.

II. Treść przepisów

W naszej ocenie wątpliwości interpretacyjne jakie zrodziły się na gruncie stosowania przepisów dotyczących ochrony taryfowej wymagają podjęcia przez Pana Prezydenta niezbędnych działań. Wątpliwości te dotyczą w szczególności tego, czy spółdzielnie usługowe spełniają wymogi definicyjne odbiorcy paliwa gazowego z art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. c) Prawa energetycznego. Wymaga zaznaczenia, że ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (dalej: „ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r.”) wprowadziła do Prawa energetycznego art. 62b ust. 1a, zgodnie z którym przez lokalną produkcję ciepła rozumie się **wytwarzanie ciepła przez odbiorcę na potrzeby budynków zasilanych w ciepło przez tego odbiorcę,**

przy wykorzystaniu źródła ciepła, nieprzyłączonego do zewnętrznej sieci ciepłowniczej, do którego to źródła ciepła tytuł prawny ma ten odbiorca, oraz zlokalizowanego w budynku zasilanym przez to źródło ciepła lub zlokalizowanego w takiej jego bliskości, że stanowią one technologiczny i funkcjonalny system zamknięty. Opłaty za ciepło wytworzone przy wykorzystaniu tego źródła ciepła rozliczane są zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 45a ust. 4 Prawa energetycznego.

Art. 62b ust. 1a Prawa energetycznego odsyła w zakresie rozliczania opłat za ciepło do zasad przewidzianych w art. 45a ust. 4 Prawa energetycznego. Treść art. 45a ust. 4 Prawa energetycznego wskazuje natomiast, że: *koszty zakupu, o których mowa w ust. 2, są rozliczane w opłatach pobieranych od osób, o których mowa w ust. 2. Wysokość opłat powinna być ustalana w taki sposób, aby zapewniała wyłącznie pokrycie ponoszonych przez odbiorcę kosztów zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła.*

W zakresie przyznania odbiorcom paliwa gazowego ochrony taryfowej obowiązują dwie ustawy: ustawa z dnia 26 stycznia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu (dalej: „ustawa z dnia 26 stycznia 2022 r.”) oraz ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. Art. 62b ust. 1a Prawa energetycznego został wprowadzony dopiero przepisami ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r.

Zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy z dnia 26 stycznia 2022 r. został ustawą rozszerzony katalog odbiorców, w rozliczeniach z którymi stosuje się ochronę taryfową, w szczególności w zakresie art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. c) Prawa energetycznego. Warto przytoczyć z ww. uzasadnienia cel, jaki przyświecał ustawodawcy, przy uchwalaniu art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. c) Prawa energetycznego:

(...) podkreślenia wymaga, że intencją projektodawcy jest jednoznaczne podkreślenie konieczności prowadzenia rozliczeń na podstawie taryf zatwierdzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE) w odniesieniu do sytuacji, w których zużycie gazu związane jest z zaspakajaniem potrzeb mieszkaniowych. Ze względu na wielość możliwych stanów faktycznych i prawnych, projekt ustawy nie statuuje katalogu zamkniętego tego typu odbiorców, kładąc nacisk na cel zużycia paliwa gazowego. Prawidłowemu prowadzeniu rozliczeń z tego typu odbiorcami służyć będzie proponowany w projekcie mechanizm oświadczeń, umożliwiający nie tylko identyfikację odbiorców podlegających rozliczeniom taryfowym, ale również określenie części paliwa gazowego zużywanego na cele objęte ochroną taryfową oraz wyłączone spod administracyjnej kontroli cen. Określenie szacunkowej części paliwa gazowego ma być dokonywane przez odbiorcę, zgodnie z zasadami określonymi w art. 45a ustawy – Prawo energetyczne lub z uwzględnieniem powierzchni lokali mieszkalnych i użytkowych, charakteru prowadzonej w nich działalności oraz posiadanych danych historycznych. Określenie w oświadczeniu zużycia paliwa gazowego na potrzeby nie objęte ochroną w sposób rażąco sprzeczny z tymi wytycznymi wiąże się z odpowiedzialnością wobec sprzedawcy paliw gazowych.

Pomimo tego, wątpliwości dostawców gazu nadal budzi to, czy spółdzielnie usługowe są odbiorcą paliw gazowych z art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. c) Prawa energetycznego, jeśli:

- wytwarzają ciepło na potrzeby budynków zasilanych przez daną spółdzielnię w ciepło;
- wykorzystują źródło ciepła, nieprzyłączone do zewnętrznej sieci ciepłowniczej, do którego to źródła ciepła ma tytuł prawny;
- wykorzystywane źródło ciepła jest zlokalizowane w budynku zasilanym przez to źródło ciepła lub zlokalizowane w takiej jego bliskości, że stanowią one technologiczny i funkcjonalny system zamknięty;

- rozliczają opłaty zgodnie z art. 45a ust. 4 Prawa energetycznego, czyli koszty dostawy ciepła ponoszone przez spółdzielnię usługową są równe kosztom zakupu ciepła przez wspólnoty mieszkaniowe i nie zawierają marży itp. dla spółdzielni.

III. Spory spółdzielni usługowych z dostawcami gazu

Niejasności w przepisach wprowadzonych przez ówczesny rząd spowodowały, że dostawcy gazu, w tym przede wszystkim PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej: „PGNiG”), zakwestionowali przysługującą spółdzielniom usługowym ochronę taryfową i nie uwzględniają jej w rozliczeniach, jednocześnie naruszając zasadę równego traktowania odbiorców paliw gazowych.

W takiej sytuacji znalazła się przede wszystkim Spółdzielnia Usługowa w Czerniejewie, na rzecz której PGNiG wystawia faktury bez uwzględniania ochrony taryfowej. Zaległości w ocenie PGNiG wynoszą około 500.000 złotych, a dostawca gazu nagminnie wysyła ww. spółdzielni wezwania do zapłaty pod rygorem skierowania sprawy o zapłatę na drogę sądową.

W podobnej sytuacji znalazła się także Administracyjna Spółdzielnia Usługowa w Gułtowach, której PGNiG, co prawda do tej pory uwzględnia w wystawianych fakturach objęcie ochroną taryfową, jednakże w swoich pismach wprost już zapowiada, że wystawi faktury korygujące dotychczasowe rozliczenia za dostarczone paliwo gazowe tj. wystawi faktury wstecz bez ochrony taryfowej.

PGNiG bezrefleksyjnie stoi na stanowisku, że spółdzielnie usługowe nie spełniają przesłanek do uzyskania ochrony taryfowej z powołaniem się na art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. c) Prawa energetycznego, albowiem zdaniem dostawcy gazu spółdzielnie usługowe dostarczające ciepło do gospodarstw domowych rzekomo prowadzą działalności gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła, co zdaniem PGNiG uniemożliwia obecnie objęcie takich podmiotów ochroną taryfową. Ponadto PGNiG podnosi, że spółdzielnie usługowe rzekomo nie rozliczają się w oparciu o art. 45a ust. 4 Prawa energetycznego, bo opłata za ciepło naliczana odbiorcom końcowym nie pokrywa wyłącznie ponoszonych przez spółdzielnie kosztów zakupu paliwa gazowego, a również koszty obsługi kotłowni.

W związku z powyższym, PGNiG nie uwzględnia złożonego przez część spółdzielni usługowych oświadczenia o ochronie taryfowej, natomiast w zakresie tych spółdzielni, co do których „nie dokonał jeszcze weryfikacji” ochronę taką przyznaje.

W tym miejscu podkreślamy, że wskazana wyżej przez PGNiG interpretacja jest dla spółdzielni usługowych nielogiczna, a przede wszystkim niezgodna z celem wprowadzenia ochrony taryfowej oraz z wykładnią przepisów prawa – art. 62b ust. 1a w zw. z art. 45a ust. 4 Prawa energetycznego, której dokonują spółdzielnie. Dostawca gazu zdaje się nie rozumieć celu odesłania art. 62b ust. 1a do art. 45a ust. 4 Prawa energetycznego i tego, że odesłanie to dotyczy w przypadku spółdzielni usługowych kosztów zakupu ciepła, a nie samego paliwa gazowego. Jest to istotna różnica, bowiem odbiorca paliwa gazowego (spółdzielnia usługowa) rozlicza ze swoimi odbiorcami ciepła (wspólnoty mieszkaniowe) koszty zakupu ciepła. Taka spółdzielnia nie jest w stanie pobierać od wspólnot mieszkaniowych wyłącznie czystych kosztów zakupu paliwa gazowego tj. przenosić na nich 1:1 wyłącznie należności z faktury otrzymywanej od dostawcy gazu, bowiem koszt zakupu ciepła jest czymś innym i obejmuje również koszty obsługi kotłowni oraz węzłów cieplnych. Spółdzielnia dostarcza wspólnotom mieszkaniowym nie paliwa gazowe, a ciepło, zatem nie może refakturować na wspólnoty jedynie kwot z faktur od dostawcy gazu obejmujących jedynie zakup paliwa gazowego. Jak już wcześniej podkreślaliśmy koszt zakupu ciepła nie obejmuje nieuzasadnionych dodatkowych opłat a tym samym zysku, co potwierdza, że spółdzielnia usługowe rozlicza się ze swoimi odbiorcami zgodnie z zasadami

przewidzianymi w art. 45a ust. 4 Prawa energetycznego. Dostawca gazu nie może wymagać, aby spółdzielnie usługowe rozliczały ze swoimi odbiorcami ciepła wyłącznie koszty zakupu paliwa gazowego, ponieważ gospodarstwa domowe nie są odbiorcami paliwa gazowego, nie kupują paliwa gazowego od tych spółdzielni, a za to kupują ciepło, więc opłata musi dotyczyć całościowo ciepła. Wymaganie przez dostawcę gazu, aby spółdzielnie usługowe rozliczały ze wspólnotami jest również sprzeczne z podstawowymi zasadami współżycia społecznego i obrotu gospodarczego. W takim przypadku spółdzielnie usługowe narażone byłyby na wielkie straty i nie byłyby w stanie w ogóle funkcjonować, gdyby same miały ponosić wszelkie opłaty za dostarczanie ciepła. Ustawodawca, wprowadzając wymóg z art. 45a ust. 4 Prawa energetycznego z pewnością nie miał zatem na celu, aby narazić spółdzielnie usługowe na tak duże straty, rozliczając z odbiorcami ciepła jedynie czysty koszt paliwa gazowego tj. 1:1 fakturę otrzymaną od dostawcy gazu – jednakże nie wynika to literalnie z przepisów prawa.

Podkreślić trzeba, że inne podmioty będące spółdzielniami (również działającymi na podstawie ustawy Prawo spółdzielcze), wykorzystujące gaz do lokalnej produkcji ciepła, korzystają z ochrony taryfowej na podstawie Prawa energetycznego. **Bezpodstawne, a także niezgodne z zasadą równoprawnego traktowania odbiorców paliwa gazowego, jest zatem różnicowanie spółdzielni, bowiem ostatecznymi pokrzywdzonymi w związku z ew. nieprzyznaniem ochrony taryfowej są gospodarstwa domowe.**

Przepisy prawa nie powinny dopuszczać do sytuacji, w której zwykły mieszkaniec budynku wielolokalowego, któremu akurat ciepło dostarcza spółdzielnia usługowa, będzie ponosił 5-krotnie wyższe opłaty za media tylko przez to, że wprowadzone przez ustawodawcę regulacje są nieprecyzyjne i nie określają jasno katalogu podmiotów, którym przysługuje uprawnienie do skorzystania z ochrony taryfowej. Spółdzielnie usługowe znalazły się obecnie w bardzo trudnej sytuacji bez jakiegokolwiek wsparcia, a mieszkańcy, którym spółdzielnie dostarczają ciepło żyją w codziennym strachu w zakresie tego jakie ostatecznie rachunki będą musieli zapłacić.

Należy zważyć, że wyjaśnienie powyższej sprawy leży w gestii Pana Prezydenta również jako strażnika Konstytucji. Zgodnie z art. 126 Konstytucji RP Prezydent Rzeczypospolitej czuwa nad przestrzeganiem Konstytucji, stoi na straży suwerenności i bezpieczeństwa państwa oraz nienaruszalności i niepodzielności jego terytorium. Art. 32 Konstytucji RP stanowi natomiast, że *wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.*

Przepis ten wymaga zachowania równości na płaszczyźnie stanowienia prawa (równość wobec prawa) oraz na płaszczyźnie stosowania prawa. Podstawowymi uprawnieniami wynikającymi z art. 32 ust. 1 Konstytucji są: prawo żądania stanowienia prawa o takiej samej treści względem wszystkich podmiotów podobnych oraz żądanie zaprzestania nieuzasadnionego różnicowania. Obecnie obowiązujące ww. przepisy Prawa energetycznego i wątpliwości powstałe na tle ich stosowania powodują właśnie nieuzasadnione różnicowania w zakresie stosowania i przyznania ochrony taryfowej np. w zakresie spółdzielni mieszkaniowych, a spółdzielni usługowych, które lokalnie wytwarzając ciepło na potrzeby gospodarstw domowych.

Z uwagi na powyższe oczekujemy podjęcia przez Pana Prezydenta niezwłocznych i zdecydowanych wszelkich koniecznych działań, w tym o ewentualnego zainicjowania i dokonania odpowiednich

zmian przepisów Prawa energetycznego w celu usunięcia jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych w zakresie objęcia ochroną taryfową spółdzielni usługowych jako odbiorców paliwa gazowego zobowiązanych do lokalnej produkcji ciepła zużywanego w gospodarstwach domowych znajdujących się w budynkach wielolokalowych, w tym w szczególności w zakresie opisanym w *petitum*.

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach oświadczamy, że wyrażamy zgodę na ujawnienie danych osobowych podmiotów wnoszących petycję na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję.

Mając na uwadze powyższe nasza petycja jest konieczna i w pełni uzasadniona, zatem wnosimy jak na wstępie.

W imieniu Wielkopolskiego Związku Rewizyjnego
Spółdzielni Mieszkaniowych i Administracyjnych
w Gułtowach:

Członek Zarządu
Bogusław Ignaczak

Prezes Zarządu
Halina Jankowska

Stanowisko Spółdzielni popierają Burmistrzowie, których pisma stanowią załącznik do petycji

Załączniki:

- 1. Pismo Burmistrza Gminy Kostrzyn*
- 2. Pismo Burmistrza Gminy Czarniejewo*

Kostrzyn 15 września 2023 roku

Administracyjna Spółdzielnia Usługowa w Gułtowach

Gmina Kostrzyn wyraża pełne wsparcie dla podejmowanych przez Administracyjną Spółdzielnię Usługową w Gułtowach działań w sprawie ochrony taryfowej dla spółdzielni usługowych jako odbiorców paliwa gazowego zobowiązanych do lokalnej produkcji ciepła zużywane w gospodarstwach domowych znajdujących się w budynkach wielolokalowych.

Należy wskazać, że Administracyjna Spółdzielnia Usługowa w Gułtowach jak większość Spółdzielni w Polsce to spółdzielnie usługowe, które działały jako spółdzielnie mieszkaniowe od lat 90-tych jako spółdzielnie popegeerowskie. Jedną z głównych przesłanek powstania spółdzielni po PPGR było przejęcie i obsługa kotłowni wybudowanych przez Skarb Państwa dla mieszkańców budynków wielorodzinnych na osiedlach popegeerowskich. W związku z nieprowadzeniem żadnej z działalności określonych w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U.2023.438 t.j. z dnia 2023.03.08 ze zm.), w ostatnich latach popegeerowskie spółdzielnie mieszkaniowe musiały zostać przekształcone na spółdzielnie usługowe.

Przy tym warto zauważyć, że w wyniku przekształcenia zmieniły się jedynie nazwy spółdzielni, bowiem w majątku spółdzielni (czyli tym samym majątku mieszkańców) nadal znajdują się kotłownie wybudowane przez Skarb Państwa i w dalszym ciągu niezmiennie spółdzielnie usługowe są zobowiązane do dostarczania mieszkańcom ciepła produkowanego w kotłowniach gazowych, zatem również do zakupu w tym celu gazu.

Dziś w dużej mierze lokale będące w administrowaniu Spółdzielni Usługowej w Gułtowach to mieszkania zamieszkiwane przez osoby starsze, emerytów i rencistów, które nabyły prawo do tych lokali jako pracownicy PGR-ów. W gminie Kostrzyn dotyczy to blisko 364 lokali mieszkalnych we wsiach Gułtowy, Czerlejno, Ługowiny, Drzązgowo, Węgierskie, Siekierki czy Ignacewo. Brak ochrony taryfowej dla Administracyjnej Spółdzielni Usługowej w Gułtowach skutkować będzie drastycznym wzrostem cen ogrzewania dla Mieszkańców i skutkować będzie ogromnym niepokojem społecznym a niejednokrotnie spowoduje brak możliwości regulowania na bieżąco opłat przez Mieszkańców za dostarczane ciepło.

Burmistrz
Kostrzyn

Urząd Miasta i Gminy Czarniejewo

62-250 Czarniejewo, ul. Poznańska 8

telefon 61 429 13 10, fax 61 429 13 49

e-mail: urząd@czarniejewo.pl

www.czarniejewo.pl

Czarniejewo, 21 września 2023 r.

RPI.6821.66.2023.ZF

Spółdzielnia Usługowa w Czarniejewie

Szanowni Państwo, Drodzy Mieszkańcy,

działając w imieniu gminy Czarniejewo, mając na względzie dobro naszej wspólnoty samorządowej, wyrażam ubolewanie z powodu zaistniałej sytuacji, że część mieszkańców gminy, to jest osoby, które zamieszkują w zasobach lokalowych administrowanych przez Waszą Spółdzielnię nie mogą skorzystać z niższych taryf za zużyty na cele grzewcze gaz i przysługującej innym odbiorcom gazu ochrony taryfowej jego ceny.

W pełni popieram też działania zarządu spółdzielni podejmowane przez Panią Prezes Ewę Drożdż w sprawie ochrony taryfowej dla Was, jako odbiorców paliwa gazowego zużywanego na cele grzewcze wyłącznie w Waszych gospodarstwach domowych, często jednoosobowych, tworzonych przez ludzi starszych, emerytów i rencistów o bardzo niskich dochodach.

Samo przekształcenie Waszej spółdzielni mieszkaniowej, która funkcjonowała na terenie popegeerowskim od lat 90-tych ubiegłego wieku, w spółdzielnię usługową nie zmieniło jej podstawowej roli. Nadal obsługuje ona zasób mieszkaniowy nabyty wcześniej od Skarbu Państwa przez dotychczasowych najemców lokali. Prawidłowa obsługa zasobu, to przecież również dostarczanie ciepła na potrzeby grzewcze i podgrzanie ciepłej wody wyłącznie na rzecz mieszkańców spółdzielni, a nie w celu zysku. Realizacja tego obowiązku odbywa się za pośrednictwem, teraz już zmodernizowanej, dawnej, lokalnej kotłowni, która została przekazana spółdzielni po transformacji ustrojowej i likwidacji Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Nie sposób pogodzić się z tym, że ze względu na podmiot dysponujący lokalną kotłownią i jego prawną formę działalności, koszty ogrzewania Waszych mieszkań wzrosły tak znacznie i są niewspółmiernie wysokie do kosztów ogrzewania mieszkań w innych zasobach i innymi paliwami.

Zapewniam, że możecie Państwo liczyć na poparcie gminy i władz samorządowych w dalszych Waszych działaniach na rzecz obniżenia kosztów ogrzewania Waszych mieszkań.

Otrzymują:

Z poważaniem

1) Adresat,

2) Aa.

BUKMISTRZ

Tadeusz Szymanek

GINA CZARNIEJEWO

NIP 784-22-99-724

REGON 631259525

Konto bankowe: BS Gniezno o/Czarniejewo

76 9065 0006 0020 0200 1502 0001